

AN ROINN OIDEACHAIS AGUS EOLAÍOCHTA

SCRÚDÚ NA hARDTEISTIMÉIREACHTA, 1999

CUNTASAÍOCHT – GNÁTHLEIBHÉAL
(400 marc)

DÉ MÁIRT, 15th MEITHEAMH – TRATHNÓNA, 2.00 p.m. – 5.00 p.m.

Tá an páipéar seo roinnte i 3 roinn:

Roinn 1: Cuntasaíocht Airgeadais (120 marc).

Tá ceithre cheist sa roinn seo (Uimhreacha 1–4). Tá 120 marc ag dul don chéad cheist agus tá 60 marc an ceann ag dul don trí cheist atá fágtha.

Ba chóir d'iarrthóirí **CEIST 1 AMHÁIN** a fhreagairt **NÓ** tabhairt faoi **DHÁ CHEANN** ar bith den trí cheist atá fágtha sa roinn seo.

Roinn 2: Cuntasaíocht Airgeadais (200 marc).

Tá trí cheist sa roinn seo (Uimhreacha 5–7). Tá 100 marc an ceann ag dul go gach aon cheist acu. Ba chóir d'iarrthóirí **DHÁ CEANN** de na ceisteanna seo a fhreagairt.

Roinn 3: Cuntasaíocht Bhainistíochta (80 marc).

Tá dhá cheist sa roinn seo (Uimhreacha 8 agus 9). Tá 80 marc an ceann ag dul do gach ceist den dá cheist. Ba chóir d'iarrthóirí **CHEAN AMHÁIN** de na ceisteanna seo a fhreagairt.

Áireamhain

Is ceadmhach áireamhain a úsáid i bhfreagairt na gceisteanna ar an bpáipéar seo: tá sé an-tábhachtach, áfach, go dtaispeántar oibríochtaí sa leabhar freagraí/sna leabhair freagraí sa chaoi gur féidir creidiúint iomlán a thabhairt mar gheall ar obair cheart.

ROINN 1

Freagair Ceist 1 NÓ DHÁ cheist ar bith eile

1. Cuntais Chríochnaitheacha Rannóige i gComhlacht Teoranta

Tá dhá rannóg i ngnólacht Mhic Thomáis Tta – Grósaeireacht agus Crua-earraí. Baineadh na hiarmhéideanna seo a leanas as a chuid leabhar ar 31/12/1998

	£	£
Scairchaipiteal		
Údaraithe – 650,000 Gnáthscair @ £1 an ceann		
Eisithe – 500,000 Gnáthscair @ £1 an ceann		500,000
Foirgnimh ar a gcostas.....	500,000	
Veaineanna Seachadta ar a gcostas	180,000	
Trealamh Oifige ar a chostas.....	15,000	
Dímheas Carntha – Foirgnimh.....		50,000
Dímheas Carntha – Veaineanna Seachadta		30,000
Dímheas Carntha – Trealamh Oifige.....		6,000
Fiachóirí agus creidmheasóirí	41,000	36,000
Bintiúir 10% (eisithe ar 1/4/1998)		80,000
Rannóg Grósaeireachta		
Stoic 1/1/1998.....	22,000	
Ceannacháin agus Díolacháin	225,000	330,000
Carraeireacht isteach.....	2,000	
Rannóg Crua-earraí		
Stoic 1/1/1998.....	20,000	
Ceannacháin agus Díolacháin	160,000	220,000
Aischur amach.....		1,000
Iarmhéid Brabúis agus Cailteanais ar 1/1/1998.....	13,000	
Tuarastail agus speansais ghinearálta	39,000	
Táillí Stiúrthóirí.....	33,000	
Fógraíocht.....	4,800	
Árachas	7,200	
CBL		2,000
ASPC		1,200
Banc.....		5,800
	<u>1,262,000</u>	<u>1,262,000</u>

Tugtar an t-eolas breise seo a leanas duit:

1. Stoic ar 31/12/1998:
 - Grósaeireacht – £25,000
 - Crua-earraí – £23,000
2. Bhain an t-árachas leis an mbliain dar críoch 31/3/1999.
3. Déantar soláthar don dímheas mar seo a leanas:
 - Veaineanna seachadta – 20% dá gcostas.
 - Trealamh oifige – 10% de luach na leabhar.
 - Foirgnimh – 2% dá gcostas.
4. Déantar soláthar d'Ús Bintiúir dlite.
5. Roinntear achar urlár an ghnólachta mar seo a leanas:
 - Grósaeireacht: 75%
 - Crua-earraí: 25%
6. Déantar speansais a bhaineann leis an dá rannóg a dháileadh ar bhonn Díolachán nó ar bhonn Achar Urláir de réir mar a oireann.

Iarrtar ort a ullmhú:

- (a) Cuntas Trádála Rannóg agus Cuntas Brabúis agus Cailteanais don bhliain dar chríoch 31/12/1998. (80)
 - (b) Clár Comhardaithe mar a bhí ar 31/12/1998. (40)
- (120 marc)**

2. Ráiteas Imréitigh Bainc

Leagtar amach anseo thíos Cuntas Bainc agus Ráiteas Bainc J. Uí Tháilliúir, do mhí na Bealtaine 1998.

Cuntas Bainc

		£			£
Bealtaine 1	Iarmhéid (t/aa)	1,650	Bealtaine 3	R. Cryan	020101 550
Bealtaine 9	Díolacháin Lóisteáilte	1,250	Bealtaine 5	Rátaí	020102 640
Bealtaine 17	Díolacháin Lóisteáilte	920	Bealtaine 8	J. Fahy	020103 320
Bealtaine 30	Díolacháin Lóisteáilte	900	Bealtaine 12	J. Coyle	020104 220
			Bealtaine 13	H. Grimes	020105 720
			Bealtaine 14	Árachas	020106 450
			Bealtaine 18	J. Gunter	020107 180
			Bealtaine 31	Iarmhéid (t/aa)	1,640
		<u>£4,720</u>			<u>£4,720</u>

Ráiteas Bainc ar 31/5/1998

		Debit	Credit	Balance
		£	£	£
Bealtaine 1	Iarmhéid (t/aa)			1,650
Bealtaine 3	Ús faighte		130	1,780
Bealtaine 5	020101 – R. Cryan	550		1,230
Bealtaine 7	020102 – Rátaí	640		590
Bealtaine 10	Lóisteáil		1,250	1,840
Bealtaine 13	020103 – J. Fahy	320		1,520
Bealtaine 16	J. Brady (Aiscurtha – Obtha)	120		1,400
Bealtaine 18	Lóisteáil		920	2,320
Bealtaine 19	020105 – H. Grimes	720		1,600
Bealtaine 22	020106 – Árachas	450		1,150
Bealtaine 23	Táillí Bainc	45		1,105
Bealtaine 25	Ordú Seasta	300		805
Bealtaine 28	T. Staunton	140		665

Nóta: Maidir leis an £140 ar an Ráiteas Bainc do 28 Bealtaine, breacadh é do dhochar chuntas J. Uí Tháilliúir in ionad chuntas J. Náiliúir.

Iarrtar ort:

- Cuntas Coigeartaithe Bainc J. Uí Tháilliúir a thaispeáint i bhfoirm mórleabhair agus an iarmhéid a thabhairt anuas. (30)
- Ráiteas a ullmhú ar 31/5/1998 ag réiteach an iarmhéid sa Chuntas Coigeartaithe Bainc leis an iarmhéid sa Ráiteas Bainc. (30)

(60 marc)

3. Dímheas agus Athluacháil Sócmhainní Seasta

Baineadh na sonraí seo a leanas as leabhair Uí Threasaigh Tta:

1/1/1997	Ba é £200,000 luach na bhfoirgneamh ar a gcostas.
1/1/1997	Ba é £25,000 an iarmhéid sa Chuntas Soláthar in aghaidh Drochfhiach.
1/4/1997	Ceannaíodh foirgnimh ar £120,000.
1/4/1997	Díoladh ar £150,000 foirgneamh a chosain £80,000. Ba é £72,000 luach an fhoirgnimh seo de réir na leabhar ar 1/4/1997.
31/12/1997	Ba é £4,800 an dímheas iomlán don bhliain dar chríoch 31/12/1997.
1/1/1998	Rinneadh athluacháil ar na foirgnimh ar £350,000.
31/12/1998	Déan soláthar in aghaidh dímheasa ar ráta 2% de luach na bhfoirgneamh ar 1/1/1998.

Iarrtar ort a thaispeáint:

- (a) Cuntas na bhFoirgneamh don dá bhliain 1997 agus 1998. (15)
- (b) An Cuntas Soláthar in aghaidh Drochfhiach don dá bhliain 1997 agus 1998. (20)
- (c) An Cuntas um Dhiúscairt Foirgneamh don bhliain dra chríoch 31/12/1997. (15)
- (d) An Cuntas Chúlchiste Athluachála. (10)
- (60 marc)**

4. Taifid Neamhiomlána

Níor choimeád S. Ó Tiarnaigh sraith iomlán leabhar i rith na bliana dar chríoch 31/12/1998. Seo a leanas achoimre ar an gcuntas airgid don tréimhse sin.

	£	£
Fáltais Airgid		
Iarmhéid – 1/1/1998	1,400	
Fiachóirí	21,400	
Coimisiún	1,300	
Díolacháin	92,700	
Cíos	<u>3,600</u>	120,400
Íocaíochtaí Airgid		
Líníochtaí	12,600	
Ceannacháin	47,300	
Tuarastail agus Speansais Ghinearálta	19,300	
Troscán	4,500	
Creidmheasóirí	<u>32,700</u>	116,400

Tá an t-eolas breise seo a leanas ar fáil freisin:

	1/1/1998	31/12/1998
Foirgnimh ar a gcostas	80,000	80,000
Veaineanna seachadta ar a gcostas	28,000	28,000
Speansais dlite	450	660
Coimisiún infhaighte dlite		500
Stoc	8,400	8,900
Fiachóirí	5,300	5,700
Creidmheasóirí	6,100	6,800

Déantar soláthar do dhímheas ar chostas mar a leanas:

Foirgnimh	2%
Veaineanna seachadta	25%
Troscán	20%

Ba iad Ceannacháin Creidmheasa agus Díolacháin Creidmheasa i 1998 ná £33,400 agus £21,800 faoi seach.

Iarrtar ort a ullamhú:

- (a) Cuntas Trádála agus Cuntas Brabúis agus Cailiteanais don bhliain dar chríoch 31/12/1998. (30)
- (b) Clár Comhardaithe mar a bhí ar 31/12/1998. (30)

(60 marc)

ROINN 2
Freagair DHÁ ceist

5. Míniú ar Chuntais

Seo a leanas na cuntais chríochnaitheacha ag ó Tuathail Tta do na blianta dar chríoch 31/12/1997 agus 31/12/1998:

Cuntais Trádála Brabúis agus Cailteanais don bhliain dar chríoch

	31/12/1998		31/12/1997	
	£	£	£	£
Díolacháin		325,000		240,000
Luíde: Costas na nDíolachán				
Stoic Thosaigh	70,000		?	
Ceannacháin	?		150,000	
Luíde Stoic Deiridh	75,000	(205,000)	70,000	(140,000)
Glanbhrabús		120,000		100,000
Speansais		(55,000)		(48,000)
Brabús Glan		65,000		52,000
Cánacha		(20,000)		(18,000)
		45,000		34,000
Díbhinní		(25,000)		(10,000)
Brabús Choinnithe		20,000		24,000
Iarmhéid Brabúis agus Cailteanais 1/1		30,000		6,000
Iarmhéid Brabúis agus Cailteanais 31/12		50,000		30,000
		<u>300,000</u>		<u>280,000</u>
<u>Clár Comhardaithe mar a bhí:</u>		<u>31/12/1998</u>		<u>31/12/1997</u>
Sócmhainní Seasta		235,000		210,000
Sócmhainní Reatha		135,000		130,000
Creidmheasóirí: suimeanna dlite laistigh d'aon bhliain amháin		(70,000)		(60,000)
		<u>300,000</u>		<u>280,000</u>
Arna mhaoiniú ag:				
Caipiteal agus Cúlchistí				
Caipiteal		250,000		250,000
Iarmhéid Brabúis agus Cailteanais		50,000		30,000
		<u>300,000</u>		<u>280,000</u>

Maidir leis an dá bhliain ar leith, iarrtar ort a ríomh:

- (a) 1. An toradh ar Chaipiteal in úsáid.
2. An tréimhse chreidmheasa a thugtar d'Fhiachóirí, má bhí £45,000 in aghaidh na bhFíachóirí i 1997 agus £50,000 i 1998.
3. Ceannacháin i 1998 agus an stoic thosaigh do 1997.
4. Cóimheas fíorthástála (80)
- (b) Déan comparáid idir: 1. Brabúsacht an ghnólachta i 1998 seachas 1997.
2. Leachtacht an ghnólachta i 1998 seachas 1997. (20)
- (100 marc)**

6. Cuntais Ghnólacht Seirbhíse

Saothraíonn muintir de Róiste sa tionscal turasóireachta. Tá teach aíochta acu agus ligeann siad báid agus tithe saoire ar cíos le turasóirí i gcaitheamh an tséasúr turasóireachta. Áiríodh iad seo ar na sócmhainní agus na dliteanais acu ar 1/1/1998: Teach Aíochta £220,000; Teach saoire £60,000; Báid £6,000; Stoc breosla agus ola théite £500; Réamhthaiscí ó thurasóirí i leith theach saoire £1,000; agus éadaí leapa agus trealamh £1,500.

Seo thíos achoimre ar na fáлтаis agus na híocaíochtaí acu don bhliain dar dhríoch 31/12/1998:

Fáлтаis	£	Íocaíochtaí	£
Airgead sa bhanc	550	Soláthairtí don teach aíochta	6,900
Fáлтаis ó chuaríteoirí i rith na bliana	18,800	Solas, teas, agus breosla	750
Cíos ó theach saoire	6,500	Líníochtaí	9,000
Fáлтаis ó Bhád ar cíos	2,900	Pá	2,600
		Níochán	350
		Fógraíocht	200
		Deisiúcháin agus cothabháil	700
		Iarmhéid	8,250
	<u>28,750</u>		<u>28,750</u>

Ba chóir an t-eolas agus na treoracha seo a leanas a thabhairt san áireamh ar 31/12/1998.

1. Déantar dímheas ar an báid ar 20% sa bhliain agus déantar dímheas ar éadaí leapa ar 25% sa bhliain.
2. Bhain an líon tí úsáid as an cúigú cuid de na soláthairtí a ceannaíodh.
3. Tá éarlaisí áirithinte ar £750 do 1999 san áireamh i bhfáлтаis na gcuaríteoirí.
4. Stoc ola £450.
5. £150 dlite don siopa grósaeireachta áitiúil.

Iarrtar ort a ullmhú:

- (a) Ráiteas a thaispeánfaidh na glansócmhainní (Accumulated Fund) iomlána ag gnólacht turasóireachta mhuintir de Róiste ar 1/1/1998. (30)
 - (b) Cuntas Ioncaim agus Caiteachais don bhliain dar chríoch 31/12/1998. (40)
 - (c) Clár Comhardaithe (Ráiteas na glansócmhainní iomlána) ar 31/12/1998. (30)
- (100 marc)**

7. Ráiteas faoi Shreabhadh Airgid

Baineadh an t-eolas seo a leanas as leabhair Uí Thallúin Tta.

Achoimre Brabúis agus Cailteanais don bhliain dar chríoch 31/12/1998		£
Brabús oibriúcháin		142,000
Ús íochta.....		(7,000)
		<u>135,000</u>
Cánacha.....		(35,000)
		<u>100,000</u>
Díbhinn molta		(30,000)
Brabúis choinnithe don bhliain.....		<u>70,000</u>
Iarmhéid brabúis agus cailteanais 1/1/1998		60,000
Iarmhéid brabúis agus cailteanais 31/12/1998		<u>130,000</u>

Clár Comhardaithe mar a bhí ar:	31/12/1998		31/12/1997	
	£	£	£	£
Sócmhainní Seasta				
Talamh agus Foirgnimh	300,000		300,000	
Lúide: soláthar in aghaidh dímhéasa	<u>66,000</u>	234,000	<u>60,000</u>	240,000
Trealamh	75,000			
Lúide: soláthar in aghaidh dímhéasa	<u>15,000</u>	60,000		
Sócmhainní Reatha				
Stoc	144,000		115,000	
Fiachóirí	96,000		74,000	
Airgead tirim.....	<u>38,000</u>		<u>46,000</u>	
	<u>278,000</u>		<u>235,000</u>	
<i>Lúide Creidmheasóirí: suimeanna dlite laistigh d'aon bhliain amháin</i>				
Creidmheasóirí.....	67,000		76,000	
Cánacha.....	35,000		24,000	
Díbhinn molta	<u>30,000</u>		<u>15,000</u>	
	<u>(132,000)</u>		<u>(115,000)</u>	
Glansócmhainní Reatha		146,000		120,000
Glansócmhainní Iomlána		<u>440,000</u>		<u>360,000</u>
Arna mhaoiniú ag:				
Creidmheasóirí: suimeanna dlite tar éis níos mó ná bliain amháin				
Bintiúir 10%		50,000		90,000
Caipiteal agus Cúlchistí				
Gnáthscairchaipiteal eisithe		260,000		210,000
Cuntas Brabúis agus Cailteanais		<u>130,000</u>		<u>60,000</u>
		<u>440,000</u>		<u>360,000</u>

Iarrtar ort:

- (a) An brabús oibriúcháin a réiteach leis an insreabhadh glan airgid ó imeachtaí oibriúcháin. (30)
- (b) Ráiteas faoi Shreabhadh Airgid Uí Thallúin Tta a ullmhú don bhliain dar chríoch 31/12/1998 faoi na ceannteidil seo a leanas:
- (1) Imeachtaí Oibriúcháin
 - (2) Toradh ar infheistíocht
 - (3) Cánacha
 - (4) Imeachtaí infheistíochta
 - (5) Maoiniú

(70)
(100 marc)

Freagair aon ceist AMHÁIN

8. Chostasú Ionsú

Tá na costais bhuiséadaithe seo a leanas ag Seastán Tta, comhlacht beag grásaeireachta, don bhliain seo chugainn:

Ábhair dhíreacha	£200,000
Saothar díreach	£36,000
Forchostais mhonarchan	£48,000
Uair de Shaothab	6,000
Uair ag Meaisíní	10,000

Seo a leanas na sonraí a bhaineann le hordú custaiméara, uimhir 200:

Ábhair dhíreacha	£7,500
Uaireanta de shaothar díreach	180
Uaireanta ag meaisíní	260

Iarrtar ort a ríomh:

- An ráta ionsú forchostais in aghaidh na huair ag meaisín
- An ráta ionsú forchostais in aghaidh na huair de shaothar díreach
- Costas bheart oibre uimhir 200 de réir an ráta forchostais in aghaidh na huair ag meaisín
- Costas bheart oibre uimhir 200 de réir an ráta forchostais in aghaidh na huair de shaothar díreach
- Praghasanna díola bheart oibre uimhir 200 leis an gcustaiméir, de réir an **dá** ráta ionsú forchostais, agus ag glacadh le marcáil suas 25% ar an gcostas

(80 marc)

9. Bhuiséadacht

Déanann Uasghlór Tta dhá chineál raidió, ar a dtugtar Min agus Groí. Déantar buiséadú mar a leanas ar na díolacháin tuartha ag an dá raidió faoi seach don bhliain dar chríoch 31/12/1999:

Díolacháin bhuiséadaithe	Mín	Groí
Praghas díola tuartha in aghaidh an aonaid	400 aonad £60	300 aonad £90
Stoic tuartha – earraí críochnaithe	Mín	Groí
Stoic thosaigh	50	30
Stoic dheiridh	40	35
Comhdhéanamh agus costais ábhair	Ábhar A	Ábhar B
Mín	2 kgs	1 kg
Groí	1 kg	2 kgs
Praghas tuartha in aghaidh an kg.	£10	£12
Stoic tuartha – Amhábhair	Ábhar A	Ábhar B
Stoic thosaigh	180 kgs	220 kgs
Stoic dheiridh	200 kgs	240 kgs
Saothar díreach in uaireanta an chloig		
Mín	4 hours	
Groí	5 hours	
Ráta saothair dhíreach in aghaidh na huair	£6	

Iarrtar ort na buiséid seo a leanas a leagan amach:

- Buiséad na nDíolachán in aonaid agus in £
- Buiséad Táirgthe
- Buiséad úsáid Ábhair
- Buiséad Cheannach Ábhair
- Buiséad Saothair

(80 marc)